

Posudek na diplomovou práci **Jelizavety Getty**

Tlumočení mezi německými kolonialisty a místním obyvatelstvem v Namibii během období, kdy byla německou kolonií

Praha 2019, vedoucí práce Mgr. Věra Kloudová, Ph.D., 120 str. + 28 příloh

Magisterská diplomová práce Jelizavety Getty se zabývá tlumočením mezi německými kolonialisty a místním obyvatelstvem v Namibii během období, kdy byla německou kolonií.

Předkládaná diplomová práce je neobvyklá hned z několika hledisek. Diplomantka se zabývá dosud nezpracovaným tématem, jehož výzkum byl podpořen také Grantovou agenturou Univerzity Karlovy; výzkum byl již publikován v několika formách včetně knižní publikace (monografie); diplomantka je velice samostatná, cílevědomá, má neotřelé nápady, které je schopna bez větších potíží realizovat. To vše samo o sobě již ukazuje, že výzkum popsaný v této diplomové práci je na vysoké úrovni a zaslouží si pochvalu.

Tato diplomová práce má teoreticko-empirický charakter, byť není zachována „tradiční“ struktura diplomových prací běžně obhajovaných na ÚTRL (samostatná teoretická část a poté empirický výzkum). Podle mého názoru to však není na škodu věci, autorka takto postupuje záměrně a svůj výzkum průběžně prokládá pasážemi k teorii.

Při svém výzkumu vychází jednak z analýzy písemných zdrojů, jednak z poznatků odborníků zabývajících se výzkumem tlumočení v kolonizované Namibii. Diplomantka kvůli svému záměru podnikla i výzkumnou cestu do Namibie (tři týdny v létě 2018), kde pátrala v několika archivech a knihovnách, zároveň byla v kontaktu s příslušnými osobami z několika institucí (zastupitelství OSN, EU, Velvyslanectví SRN v Namibii apod.), konzultovala s odborníky z Namibijské univerzity, taktéž zkoumala materiál z archivů v Berlíně či ve Vídni. V neposlední řadě konzultovala s odborníky z AV ČR.

V části popisující metodologii by vzhledem k tomu, že se jedná o diplomovou práci, bylo možné jasněji naznačit postup práce: jak probíhala analýza pramenů, jak probíhala komunikace s odborníky (metoda orální historie), ale vzhledem k charakteru výzkumu (respondenti pocházejí z naprosto odlišné, africké kultury) má diplomantka pro to, že tento materiál není v práci doslovně uveden, své důvody, které jistě sdělí při obhajobě.

Práce shrnuje historický kontext (kap. 1), vnímání tlumočnických služeb z pohledu klientů v historickém srovnání (kap. 2), potíže při dorozumívání vyplývající z jazykové rozmanitosti (kap. 3) či z kulturních odlišností (kap. 4). Kap. 5 se pak věnuje různým druhům tlumočení (soudní, v náboženství a v diplomacii). Diplomantka si všímá také pracovních podmínek koloniálních tlumočnicků (kap. 6) a jejich vzdělávání (kap. 7) včetně souhrnného pohledu na osobu tlumočnicka (kap. 8). Následující kap. 9 se věnuje překladu Bible, další pak pomůckám translato-logů v bývalé kolonii (10). Kap. 11 se věnuje německým tlumočnickům v jiných zemích, kap. 12 popisuje tlumočení na území dnešní Namibie po zániku kolonie a kap. 13 se věnuje současné situaci, následující kap. 14 pak tematizuje výhled do budoucna.

V diplomové práci najdeme bohatou sadu příloh (celkem 28, jedná se o snímky dokumentů týkajících se tlumočení či tlumočnicků, dále o fotografie samotných tlumočnicků apod.).

Text práce je zcela bezproblémový, vykazuje preciznost a formální soudržnost. Styl, kterým je diplomová práce psána, není však ryze odborný, vykazuje četné známky stylu populárně-naučného. Překlepů je minimum (např. spoluřešitel V. Šarše, nikoli Šerše).

Jak již bylo naznačeno výše, na základě této diplomové práce vznikla publikace s názvem *Jak se tlumočilo a tlumočí v Namibii* (77. svazek řady Varia, FF UK Praha, 2019). Oba recenzní posudky byly pochvalné a publikace dokládá schopnost autorky napsat nejen akademickou práci, ale také dotáhnout projekty k dalšímu cíli, a tím je publikování poznatků (také prostřednictvím několika odborných či popularizačních článků nebo přednášek, které Jelizavetě Gettě v letech 2018 až 2019 vyšly).

Mohu konstatovat, že mě velice těší erudovanost a cílevědomost diplomantky a její způsobilost věnovat se projektu natolik, že mohla vzniknout tato diplomová práce, která může být inspirací i pro podobný výzkum v budoucnosti. Sama diplomantka je zapojena v projektu, který získal grantovou podporu pro následující roky a v němž se bude věnovat výzkumu v rámci svého doktorského studia.

Vzhledem k neobvyklému charakteru této diplomové práce je otázkou, zda na ni pohlížet jako na práci s nedostatky (výše zmíněná ne zcela jasně rozdělená struktura, metodologie, styl), nebo naopak vzít v úvahu, že téma a jeho zpracování je natolik zajímavé a inovativní, že budeme předloženou diplomovou práci hodnotit jako velice povedenou. Protože se diplomantka svému výzkumu věnovala opravdu s enormním úsilím, pečlivě, dlouhodobě, neváhala podniknout náročnou výzkumnou cestu, pročetla řadu archivních materiálů a publikací, musím jako vedoucí práce konstatovat, že se přikláním k variantě druhé, byť jsem si vědoma možných námitek, které by po přečtení této práce ve srovnání s jinými diplomovými pracemi mohly vzniknout.

Předkládanou diplomovou práci doporučuji k obhajobě a navrhuji ji ohodnotit známkou výborně.

V Praze dne 31. 8. 2019

Mgr. Věra Kloudová, Ph.D.
vedoucí práce